

Programma Ecologie

Gemeente Woerden

Lieke van der Velden

Tim van den Eijnden

Inleiding

- Aanleiding
- Context schetsen
 - Wat is er aan de hand?
 - Rijksoverheid
 - Provincie Utrecht
 - Gemeente Woerden
- Aanpak voor Woerden
 - Waarom programma Ecologie?
 - Advies
 - Wat hebben we nodig?
 - Plan van aanpak Programma Ecologie

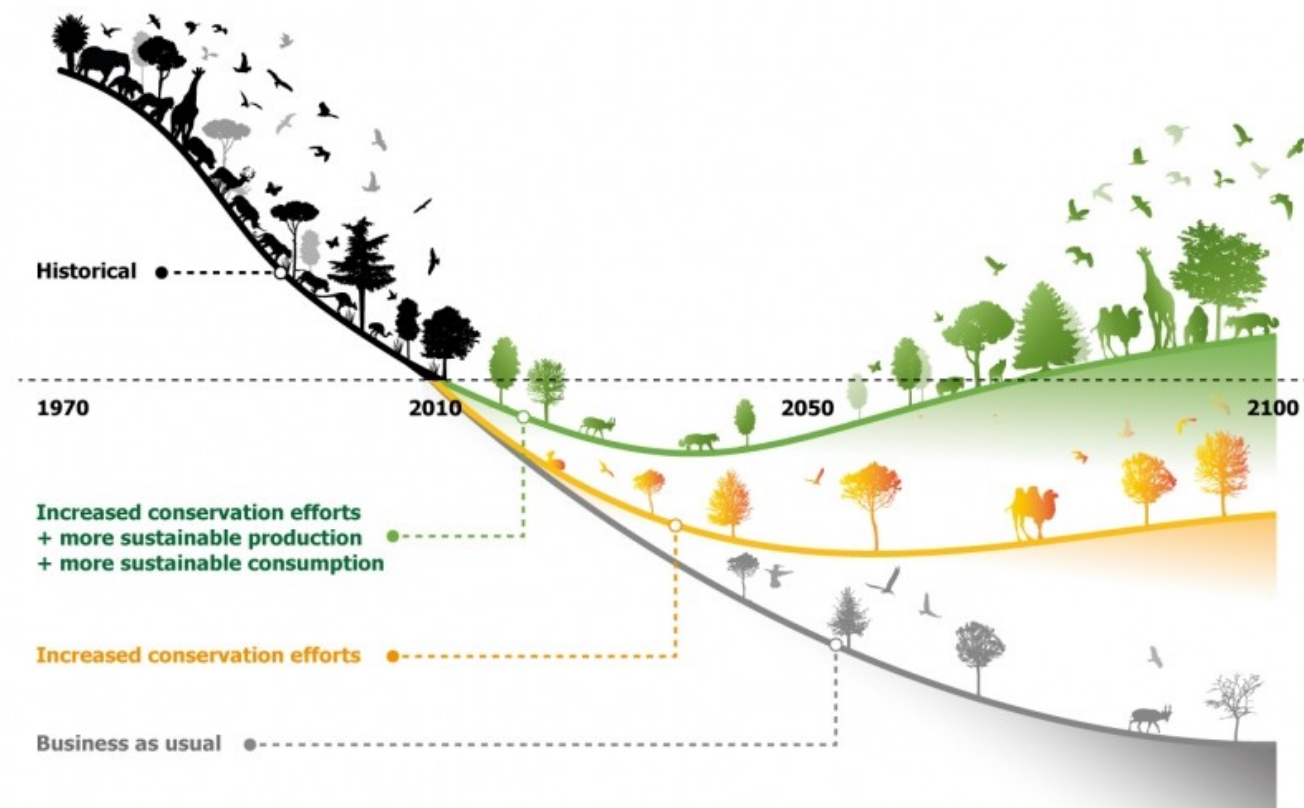

Aanleiding

- Natuur & Biodiversiteit beïnvloeden onze gezondheid, ons welzijn, onze natuurlijke hulpbronnen, de lucht en bodemkwaliteit en klimaatverandering. Kortom we zijn afhankelijk van de natuur;
- In het Collegewerkprogramma 2023-2026 wordt benoemd dat er behoefte is aan een groene openbare ruimte met meer biodiversiteit;
- M-039 (09-06-2022) om het programma biodiversiteit en natuurwaarden prioriteit te geven in de ontwikkeling;
- M-057 (17-11-2022) het college verzocht daadwerkelijk de biodiversiteit verbeteren.

Wat is er aan de hand?

- De biodiversiteit gaat wereldwijd achteruit.
- Rapport IPBES (2019) waarschuwde voor het wereldwijd uitsterven van één miljoen plant- en diersoorten.
- Grootste veroorzaker is habitatverlies, door menselijke activiteiten.
- Ook in Nederland neemt de biodiversiteit af.
- Gebruik natuurlijke hulpbronnen en ruimtelijke inrichting onder de loep nemen.

This artwork illustrates the main findings of the article, but does not intend to accurately represent its results (<https://doi.org/10.1038/s41586-020-2705-y>)

Rijksoverheid

Natuurpact (2013)

Rol rijk

Financiële kaders, nationaal water- en milieubeleid (zoals nationaal stikstofbronbeleid) en wettelijke kaders.

Verantwoording richting Europese Commissie.

Rol provincies

Verantwoordelijk voor beleidsinvulling en uitvoering van ambities.

Hoofdambities in natuurbeleid van provincies en Rijk

Bron: PBL

Hoofdambities in natuurbeleid van provincies en Rijk

Rijksoverheid

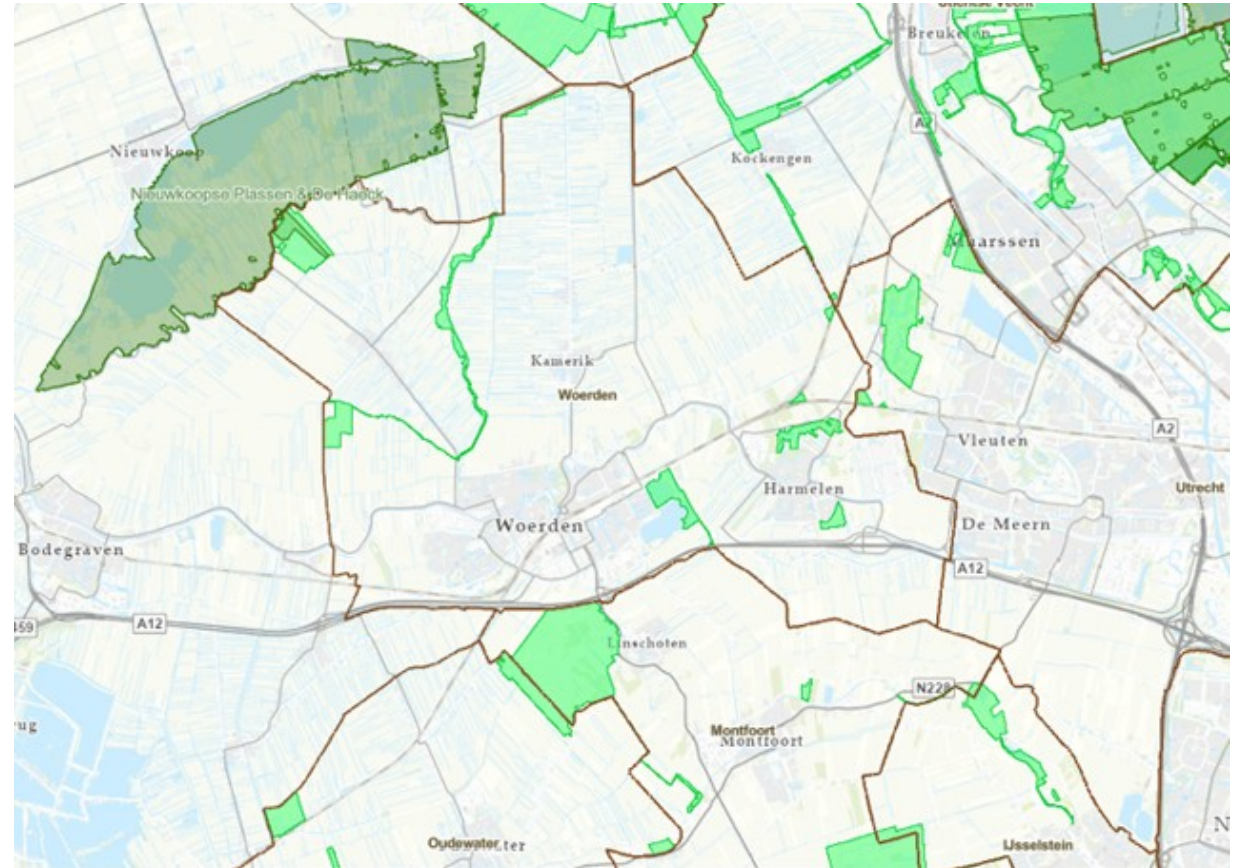
Natuurpact (2013)

Natuurnetwerk Nederland (voormalig de ecologische hoofdstructuur).

Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden.

Natuurgebieden beter verbinden met elkaar en het omringende agrarische gebied.

Robuust natuurnetwerk.

Rijksoverheid

Nederland Natuurpositief (2019)

Ambitiedocument toevoeging aan de huidige afspraken in het Natuurpact.

Natuur herstellen en biodiversiteit verhogen buiten het NNN.
In steden, op bedrijventerreinen, op het platteland en in grote wateren

Nederland Natuurpositief

Ambitiedocument voor een gezamenlijke aanpak in natuurbeleid

Dit is een uitgave van het ministerie van LNV en de gezamenlijke provincies

Provincie Utrecht

Natuurvisie (2017)

'We streven naar een natuur die vitaal is; we willen een robuust netwerk van voldoende schaal en veerkracht, met aaneengesloten gebieden die van hoge kwaliteit zijn en tegen een stootje kunnen.'

Centraal staat de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland.

Daarnaast wordt er ingezet op agrarisch natuurbeheer.

Provincie Utrecht

Natuurvisie (2017)

Rol provincie

Scheidsrechter: kaders stellen, toetsen, afwegen en handhaven. Dit betekent dat ze initiatieven moeten toetsen die een negatief effect kunnen hebben op natuurwaarden die de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermt.

Tevens motivator: Door bijvoorbeeld waterschappen en gemeenten te vragen attent te zijn op ruimtelijke ontwikkelingen die schadelijk kunnen zijn voor natuur.

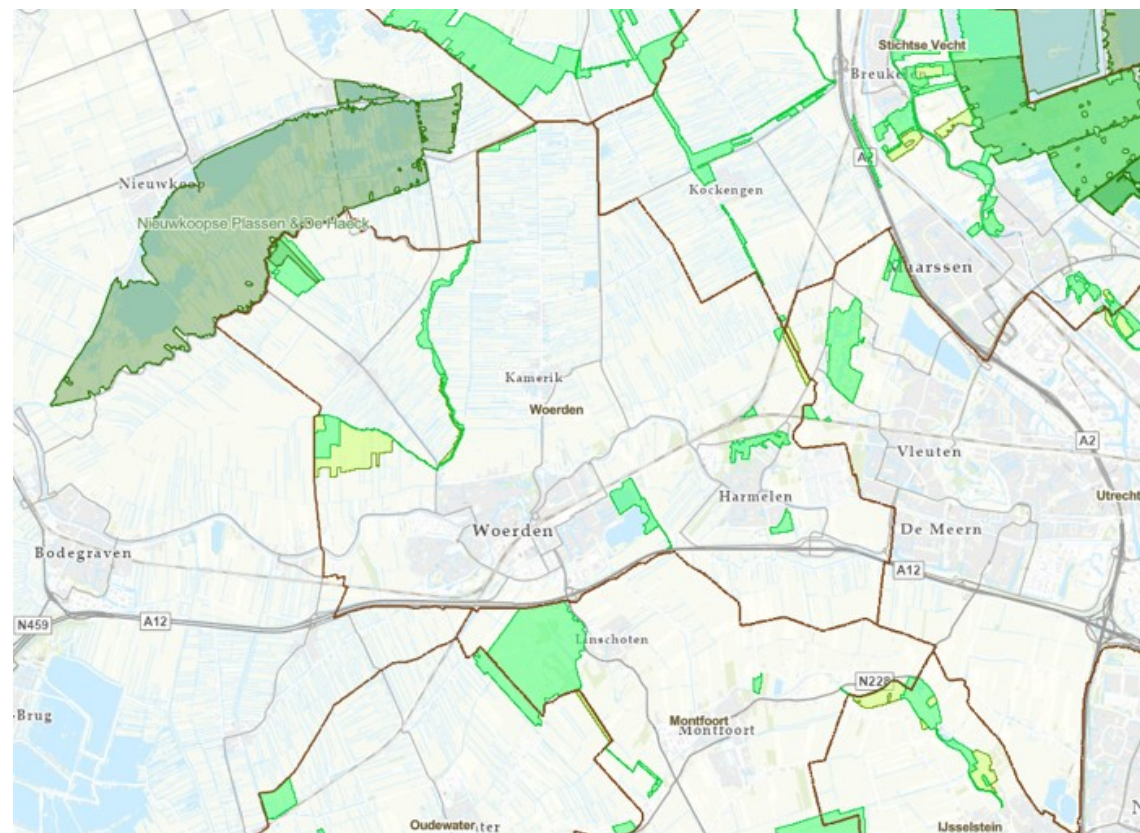

Gemeente Woerden

Omgevingsvisie (vastgesteld in 2022)

De gemeente Woerden wil:

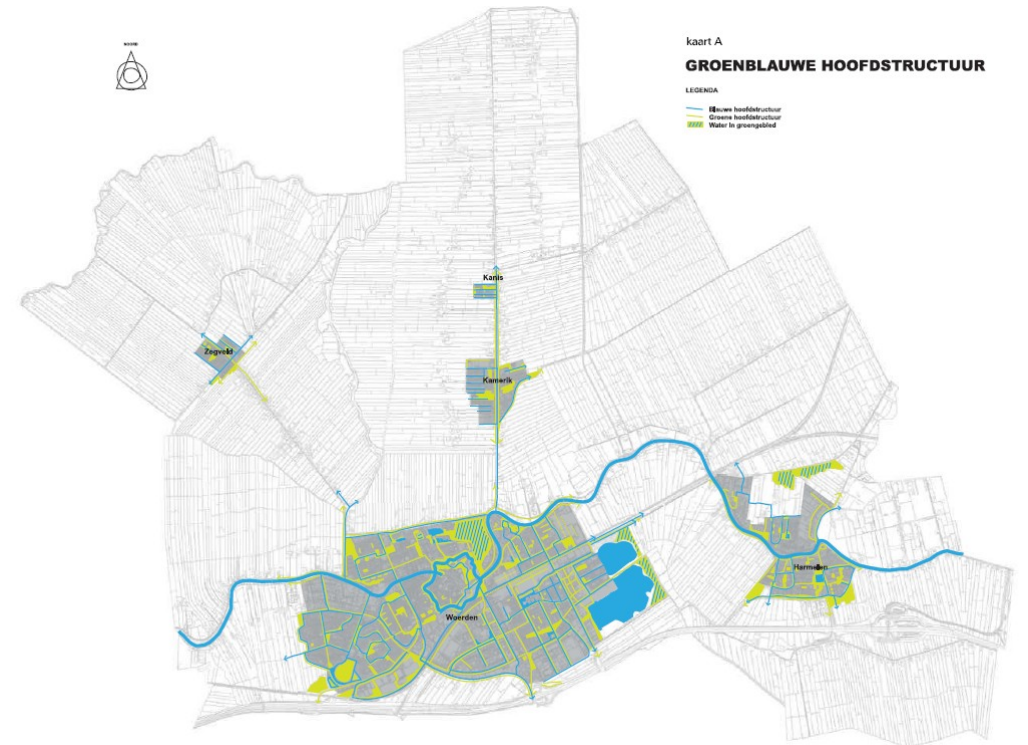
- Verbeteren van de kwaliteit en vitaliteit van het landschap in de brede zin;
- Gezondheid van zowel mens als dier bevorderen;
- De biodiversiteit versterken en vergroten en de leefomgeving natuurinclusief maken met robuuste groenstructuren en ecologische verbindingen;
- Meer inzetten op natuurlijk en insectvriendelijk beheer;
- Groene contour gebieden transformeren naar natuur en toevoegen aan het NNN.

Gemeente Woerden

Groenblauw omgevingsplan 2014-2023 (vastgesteld in 2013 en 2016)

- Beschrijft de groenblauwe hoofdstructuur van Woerden.
- Benadrukt dat 'ecologisch' één van de kernwaarden is van de gemeente Woerden.
- Het doel is het vergroten van gebiedseigen soorten.
- Gestart met de evaluatie van het Groenblauw Omgevingsplan, de resultaten hiervan worden middels een RIB met u gedeeld. De resultaten worden verwerkt in het nieuwe plan (2024 besluitvorming).

Gemeente Woerden

Soortenmanagementplan

- Wordt nu opgesteld voor onder daken nestelende vogels en vleermuizen

Convenant duurzaam Bouwen Utrecht (vastgesteld in 2022)

- De ondertekenaars streven ernaar om op een toekomstbestendige, duurzame en natuurinclusieve manier woningbouw te realiseren.

© Ané Ouwerkerk - 2009

Gemeente Woerden

Beleidsplan gemeentelijk water en klimaatbestendig 2023-2027 (vastgesteld in 2023)

Samenvoeging van het Gemeentelijk Waterbeleidsplan 2018/2022 en Actieplan

Klimaatbestendig 2050 2.0

- Als we meer biodiversiteit willen, moeten we aantrekkelijk water in de stad en dorp creëren met voldoende ruimte voor planten en dieren.

Ecologisch actie- en uitvoeringsplan (vastgesteld in 2019)

- Benoemt de ecologische kansen en knelpunten in de gemeente.
- Er is een doelsoortenlijst en een maatregelenlijst gemaakt, deze zijn gebaseerd op een bureaustudie.
- Ook worden er ecologische beheer- en inrichtingsmaatregelen voorgesteld.

Ecologisch Actieplan - Gemeente Woerden

Rapportnummer: 20180245rap01
Status rapport: Definitief
Datum rapport: 19 juli 2019
Auteur: D. Schut & E. Schiedon
Projectleider: D. Schut
Kwaliteitscontrole: D. Schut
Opdrachtgever: Gemeente Woerden
i.a.v. dhr. M. Hoos
Postbus 45
3440 AA Woerden

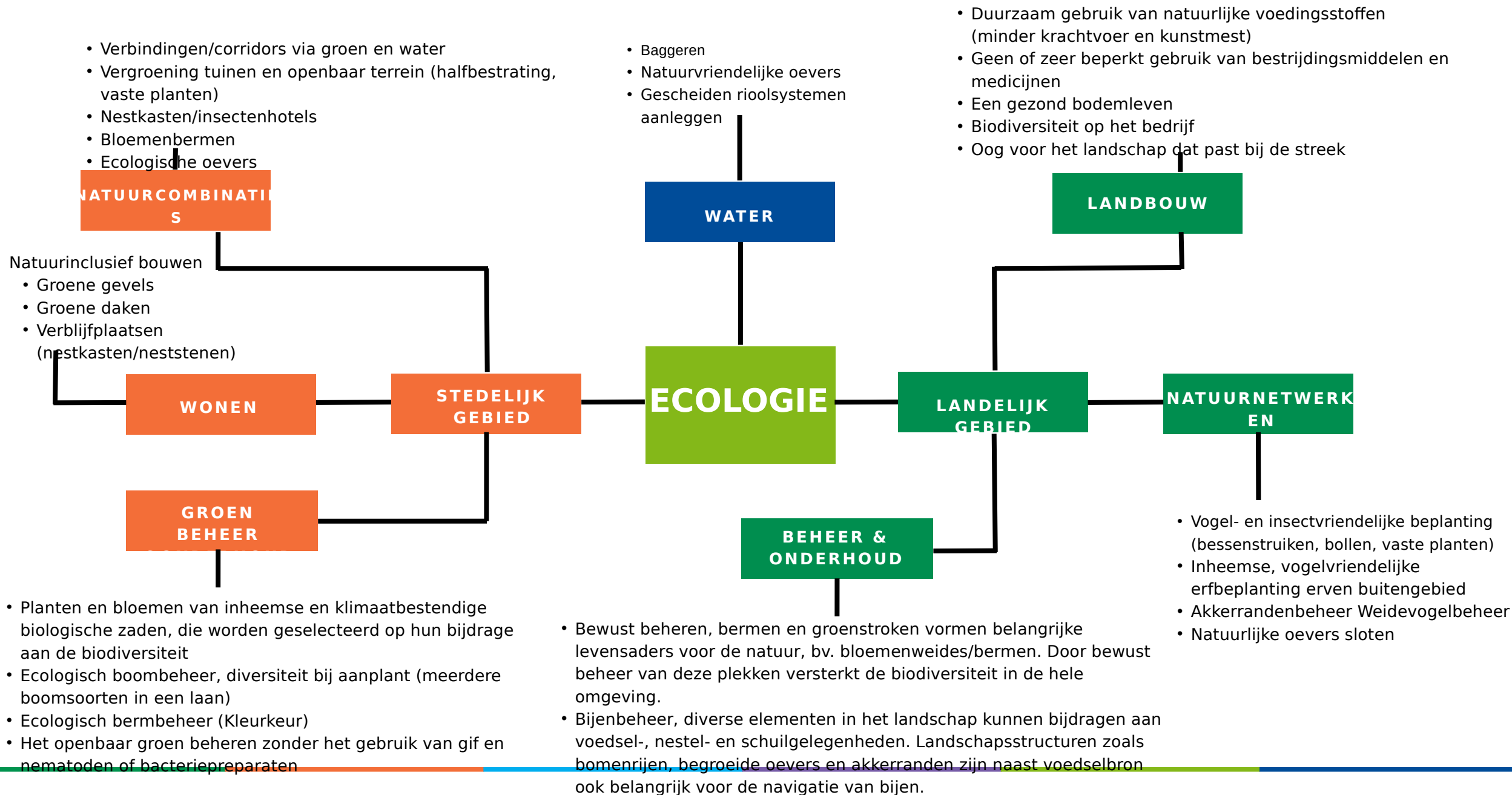
De rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

ATKB Middelbarik 3211 DA Middelbarik
ATKB Bontemeer 2719 EN Bontemeer
ATKB Woerdenburg 4181 CD Woerdenburg
1 888 11 53 200
www.atkb.nl
info@atkb.nl
K.v.A. 2717190

Tot zover vragen?

Waarom Programma Ecologie?

Advies

- Stel een beleidsdocument op met kaders en doelstellingen. Hiermee wordt ecologie een structureel onderdeel van de procesgang.
- Benadruk de meerwaarde van ecologie, opnemen in de procesgang van grote en kleine projecten.
- Stel een compleet programmateam (zoals bij klimaat en bodemdaling) samen met verschillende rollen: programmamanager, ecoloog (inhoudelijke kennis), programmamedewerker en communicatieadviseur.

Wat hebben we nog nodig?

- Ecologische expertise (ecoloog).
- Soortenonderzoek literatuurstudie
- Veldwerk (planteninventarisatie, broedvogelinventarisatie etc.).
- De NNN gebieden van de provincie Utrecht binnen onze gemeentegrenzen bevorderen.
- Soortenmanagementplan.
- Natuurinclusief bouwen de standaard maken (we hebben ons al gebonden aan duurzaam bouwen convenant).

Ecoloog

- Wordt meegenomen aan de voorkant van projecten en ontwikkelingen.
- Naast het landelijk gebied wordt ook het stedelijk steeds belangrijker voor planten- en diersoorten, daarom moet een ecoloog ook goed weten wat er op de beleidsterreinen wonen, economie en welzijn speelt.
- Na vaststelling van beleidsdocument gaat de rol van de ecoloog minder over details en meer over de grote lijnen.

Soortenmanagementplan (SMP)

- Gebiedsbreed onderzoek van verspreiding van plant- en diersoorten in de stad bevinden. Vaak gaat het om de meest voorkomende gebouwbewonende soorten: huismus, gierzwaluw en vleermuizen.
- Doorgaans onderzoek in de gehele bebouwde kom, echter kan ook het buitengebied onderzocht worden.
- Met een SMP kan je een gebiedsontheffing op de Wnb krijgen van de provincie, onder de voorwaarde dat de verblijfplaatsen op een andere plek gecompenseerd worden.

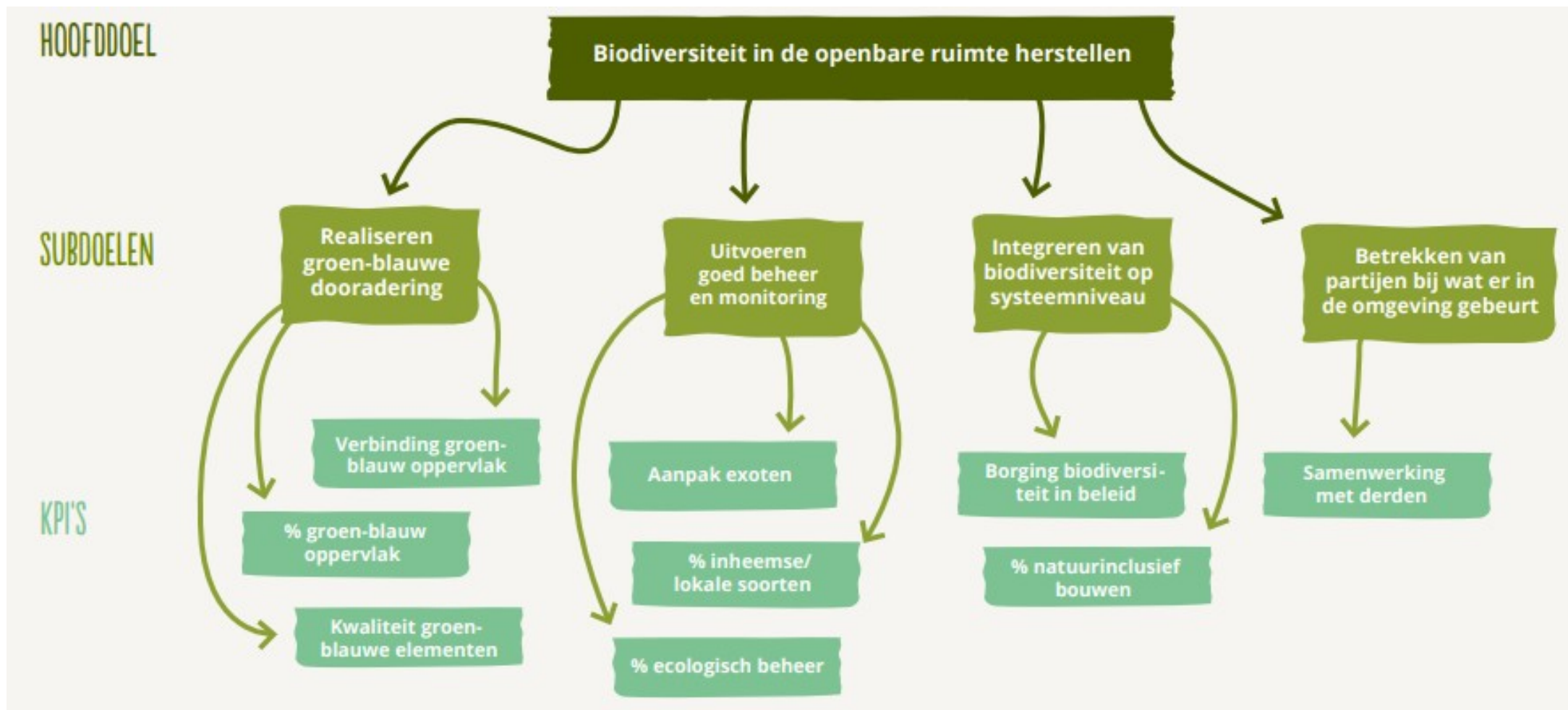
Hoe gaan we monitoren?

Deltaplan biodiversiteitsherstel

Natuurorganisaties, boeren, burgers, kennisinstellingen, overheden en bedrijven zetten zich samen in voor biodiversiteitsherstel in Nederland.

Werken aan het vaststellen van een integrale set van Kritische Prestatie-indicatoren voor biodiversiteit op het gebied van landbouw, natuur en openbare ruimte.

Voorbeeld KPI's voor de openbare ruimte

Plan van aanpak Programma Ecologie

- Programmateam i.o. (beleidsmedewerkers, communicatieadviseur)
- Themabijeenkomst raad augustus 2023
- Startnotitie + financiële middelen vaststellen raadsvergadering september 2023
- Werven van stadsecoloog Q4 2023 (Q1 2024 in dienst)
- Soortenonderzoek literatuurstudie Q4 2023 (oplevering Q1 2024)

Bedankt voor de aandacht!